

Folke­dans i tres år

Folkedans i tres år

... et festskrift

Folkedans i tres år ... et festskrift

Udgivet i september 2003 af:

Lillerød og Omegns Folkedanserforening
c/o Lilbæk, Kollerødvej 39, DK 3450 Allerød

<http://come.to/folkdance>

<http://welcome.to/loof>

Redaktion:

Vibeke Lilbæk – alias Den gamle Redaktør
Inger Pedersen
Joan Elkjær
Alexander Elkjær
Gro Lilbæk
Frits Lilbæk

Omslagets forside:

“Tyrolervals”
v/ Joan Elkjær m.fl.

Omslagets bagside:

Foreningens logo,
papirklip af Jørn P. Lærkesen 1991

Tekster:

Tove Larsen
Ena Pedersen
Kim Jørgensen
Inger Pedersen
Joan Elkjær
Gro Lilbæk
Frits Lilbæk
Vibeke Lilbæk
m.fl.

Billeder:

Kerstin Krause
Anni Kristensen
Tove Larsen
Ena Pedersen
Anne-Mette Rothe Lund
Bent Jønsson
Steen L. Westergaard
Inger Pedersen
Joan Elkjær
Alexander Elkjær
Frits Lilbæk
Vibeke Lilbæk
m.fl.

Copyright © 2003. Eftertryk er tilladt med tydelig kildeangivelse.

INDHOLD:

Rids af foreningens første 50 år	side 5
50 års jubilæet i 1993	side 6
Børn & Unge i aktivitet	side 7
Hvad skal der nu ske?	side 9
SOFUS sover	side 9
Voksenholdet	side 10
Seniordans	side 12
Hvordan er det nu lige	side 13
Polkavisen og ABC	side 14
Skovtur	side 15
Fastelavn er mit navn	side 16
Julens hemmeligheder	side 17
Lancierfest	side 20
Dronning Margrethes fødselsdag	side 21
Sommerferie i Birkerød 1996	side 22
Nordlek – at komme tæt på hinandens folkedans	side 29
B&U tager Londons puls 1994	side 34
På ture i 1995 og 1998 rundt om Finskebugten	side 36
En tur med indbyggede uheld – til Hollenstedt i august 2001	side 42
Sakset fra aviser og blade	side 44
LoOF forlag præsenterede	side 46
De forsvarede titlen – med succes	side 47
Erik Arndal	side 48
Årskruset	side 49
Formænd samt ledere og spillemænd 1993 til 2003	side 49
Med kærlig hilsen	side 50
Verdens kulturarv	side 51
Landsforeningen Danske Folkedanseres logo	side 52
Vrøvlevise om LoOF og Lille-Allerød	side 53
Allerød ligger tæt ved alfarvej	side 54
Med tog til Lillerød	side 56
Sang til LoOF's 60-års jubilæum	side 57
De sidste ord	side 59
Et trin ind i fremtiden	side 60

Rids af foreningens første 50 år

Foreningen startede i 1943 under 2. Verdenskrig og viste sig hurtigt livskraftig. Gamle fotografier og protokoller vidner om, at allerede dengang deltog man i diverse stævner. Lokalemangel fik i 1953 foreningen til at gå i stå – holdningen i sognet var nemlig, at foreningen ikke var kulturel og så kunne den ikke blive tildelt et lokale!

Foreningens faneplader, protokol og pengekasse blev bevaret, da foreningen sov "tornerosesøvn" de næste 20 år.

I 1973 havde en gruppe danseentusiaster været på aftenskolekursus i folkedans, og de besluttede, at kalde den gamle forening til live igen. De 16 dansere ville gerne have andet og mere i gang end bare undervisning.

Foreningen voksede hastigt i de første år efter gendannelsen, og der blev startet såvel børne-, voksen- og seniorhold. På et tidspunkt blev to voksenhold slået sammen, fordi de "uøvede" dansere ikke ville skifte hold, efterhånden som de blev "øvede".

Der er blevet satset meget på børnehold, og mange er fortsat som ungdoms-

dansere. Enkelte har fået en lederuddannelse og er blevet dygtige og anerkendte ledere/dansere.

Allerede fra foreningens begyndelse syede medlemmerne dragter til foreningen, og mange traditioner startede og fungerer fortsat i dag.

Foreningens medlemmer har altid været præget af eventyrlyst, og det er derfor også blevet til ture ud i verden med efterfølgende genbesøg.

I forbindelse med 50-års jubilæet fik foreningen en del gamle billeder, og historier blev skrevet ned i et festskrift, der blev udgivet som en del af jubilæumsfestlighederne i 1993. Det er dette festskrift, man skal ty til for at få et dybere kendskab til foreningens tidlige historie.

I det hele taget var og er det folkedansens styrke, at det er en familievenlig aktivitet, hvor alle aldergrupper kan deltage i legestuer, stævner, rejser og opvisninger. På tværs af generationer og uden skelen til social status kan musikken og dansen give livsglæde, samvær og motion på en afslappet måde.

B&U i 1945 er stillet op udenfor Lillerød Kro, der dengang lå overfor stationen.

50 års jubilæet i 1993

Jubi-børnefest blev afholdt i oktober og den store officielle fest fandt sted i Blivstrødhallen i november.

Kort tid før jubilæet blev det kendt, at Frederiksborg Amt havde besøg af en kulturkaravane fra Perm med russiske folkedansere. Det lykkedes med kort varsel at få dem til at komme og give en forrygende opvisning til festen.

Det betød, at vort program måtte ændres. Danserne skulle spise med, og deres program var så fysisk krævende, at opvisningen var før middagen, der så måtte udskydes.

Dansere fra Ålmhult og fra vore naboforeninger var mødt talrigt op, så medregnet de russiske dansere og musikere var vi 284 festdeltagere inkl. borgmesteren og hans kone.

Der blev holdt taler, sunget og danset som sig hør og bør – en dejlig og vellykket fest.

Opstilling med alle medvirkende ved foreningens opvisningsfest i foråret 1993.

BØRN & UNGE I AKTIVITET

Hytteture for børne- og ungdomsholdene har i mange år været afholdt en weekend i løbet af sæsonen. Der er benyttet mange forskellige spejderhytter både her i kommunen, i Ganløse og Værløse.

En sikker succes er lagkageløbet uanset vind og vejr. Børnene får ingredienser til lagkager på forskellige poster og skal så fremstille og spise kagerne uden skeer. Hvad har man ellers klør fem til? Tøjet har ofte været indsmurt i både flødeskum og syltetøj – men pyt med det, selvgjort er jo velgjort.

Et år var hytten lille og børnene små, så de lå i flere lag og sov. Det var på den tur, hvor Kongedyssen ved Dæmpegård i Tokkekøb Hegn nøje blev undersøgt og kommenteret af de deltagende børn.

På en anden tur faldt weekenden sammen med fastelavn. Trods vintervejr og pløre blev der slået katten af tønden udendørs med kåring af kattekonge og kattedronning. Udklædning og masker blev fremstillet på stedet. Alle morede sig dejligt.

Der er også blevet fremstillet og fløjet med drager. Det er bedst, når turene afholdes i efterårs- eller vintermånederne, hvor der er god mulighed for blæst.

Bagefter er det godt at komme ind i hytten, få varm kakao og hjemmebagte kager. Et år måtte en drage blive ene tilbage, for den var svævet ind i et træ.

En hyttetur huskes for Hellas fælleskoncert med børnene i en sammenspilsgruppe med violiner og blokfløjter. Det gav danselyst til de øvrige deltagere og var en fin aktivitet.

Forskellige spil og kort er gode at have med, og maden nydes med velbehag, når den er lavet ved fælles hjælp. Ind imellem har der været besøgende om lørdagen – nogle gange af ungdomsdansere, andre gange af bestyrelsesmedlemmer eller forældre.

*

I mange år deltog foreningens børn i det årlige Knuthenborgstævne i juni måned. Vejret var i reglen fint, og Rodo-

dendron blomsterne flotte. Det var sjovt at lege og prøve forskellige ting i Tivoli-
et på pladsen, når opvisningen var slut.
Ind imellem var der forrygende vand-
kampe. Den foreløbig sidste tur var med
overnatning i telt, for så var der tid til
at udforske området nøjere.

*

Foreningen var i 1994
vært ved ungdomsstæv-
net på Ravnsholt skolen
og i 1998 ved en børne-
weekend på Skovvang-
skolen. Der er noget
specielt ved at se så
mange børn og unge hygge sig med hin-
anden, danse til de segner – og det var-
rer længe! – sidde i flere timer på gulvet
og synge med stor fryd, samt deltage i
andre aktiviteter. Der har været mange

sjove ting at deltage i og mange gode
kager at sætte tænderne i for både
voksne og børn.

Palles "brandsvende" i fuldt udstyr
og med brandbiler tog kegler på Skov-
vangskolen 1998. Der var kamp om

pladserne i brandbilerne, og der var
masser af skum i slangerne – snart ef-
ter også på et større areal ved skolen.

*

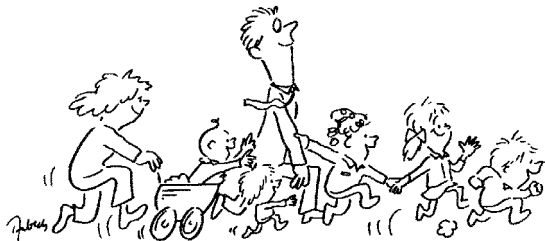
Fra slutningen af 1990-erne har det væ-
ret klart, at antallet af børn og unge i
foreningen var faldende. Det har imid-
lertid ikke taget modet fra ledere og
B&U-udvalg, som utrættelig har forsøgt
noget nyt som fx at deltage i et arrange-
ment for børn på Bakken i 2001.

Hvad skal der nu ske?

I 1998 besluttede tre af ungdomsholdets dansere, at nu skulle hele holdet have en ryste-sammen-forkælses-oplevelse. Der blev planlagt ned til mindste detalje – næsten!

Der var stor tilslutning til turen, der startede ved Hillerød station kl. 14 en ganske almindelig lørdag. Derfra gik alle i samlet trop ud i det ukendte ... En tur der endte ved et bowlingcenter, hvor der var reserveret en times bowling for alle! Det vakte stor jubel, men tiden gik alt for hurtigt. Hvad mon der nu var fundet på?

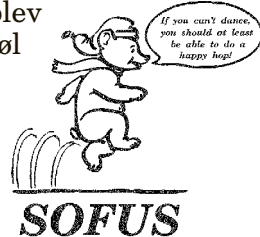

Af sted det gik over stok og sten. Hurtigt blev alle deltagere transporteret ud til et lille hus på landet, her skulle resten af løjerne foregå. Mens der blev la-

vet mad af arrangørerne blev resten af banden delt op i forskellige grupper, der hver især fik en opgave. Nogle skulle lave underholdning under middagen og andre grupper skulle sørge for underholdning efter bespisningen.

Alle knoklede for at få det bedste ud af deres opgaver, og der gik ikke lang tid før arrangørerne måtte erkende at spisearrangementet blev noget anderledes end forventet ... For hvem kunne vide, at det skulle ende med et "bryllup"? Pludselig var to dansere valgt som "brudepar" og resten blev så placeret rundt om bordene alt efter, hvilken relation de nu havde til "familien"! Der blev holdt taler og sunget en sang.

Efter at alle maver var fyldte var det tid til lidt motion for lattermusklerne – og det blev der masser af. Kreativiteten i de små grupper havde ikke fejlet noget, og det varede ikke længe, før det lille bondehus blev fyldt med latterbrøl gang på gang.

SOFUS sover

Foreningen har i årevis haft mange unge dansere, der trak andre unge til. Foreningen "Spillemænd Og Folkedanseres UngdomsSammenslutning" (SOFUS) blev dannet. Formålet var at samle unge til dans én søndag om måneden for at lære nye og udfordrende danse.

Nogle år knopskød SOFUS med selvstyrende afdelinger rundt om i landet. SOFUS lavede god PR for folkedansen. På landsstævnet i Tønder 1995 afsluttede de stævnet med en flot opvisning

som optakt til landsstævnet i Birkerød året efter. Der var stående applaus fra et kenderpublikum. De åbnede også landsstævnet i Birkerød 1996 med en flot opvisning, ligesom en del deltog i opvisningen foran Frederiksborg Slotskirke ved prinsebrylluppet 1995.

SOFUS kunne holde 10-års jubilæum i 1996, men som med alt andet gik medlemstallet op og ned. Til sidst var det ikke muligt at samle nok dansere og spillemænd, så nu sover SOFUS.

Voksenholdet

Ved de seneste opvisninger har Lis arbejdet ihærdigt med holdet for at lave koreografi, hvor dansene glider over i hinanden. Det er en spændende proces for både danseleder og dansere. Undervejs kan danserne komme med forslag, ideer, indvendinger og få luft for de frustrationer, der kan være i en kreativ indlæringsproces.

På et tidspunkt skærer Lis igennem: "Nu er det altså mig, der bestemmer", og det bliver respekteret.

Indøvelingen giver et godt sammenhold, megen grin og pjat, samtidig med at alle arbejder for at få et godt resultat. Stor er tilfredsheden og glæden, når opvisningen er forløbet godt – også fordi alle ved, hvor man skal stå og sammen med hvem.

Efter undervisningssæsonen er slut, har medlemmer nogle år været med til at vise dansene frem i forbindelse med Folkedansens Dag en søndag i juni på Frilandsmuseet. Vi har nydt at danse ved de gamle gårde, hvor dragterne passer rigtig godt til.

Det er herligt at være optrædende og få den følelse det giver, når brudstykker af mange danse bliver kædet sammen i et ubrudt flow og det hele er klaret uden de store fejl på bare seks minutter. Koreografien er Lis bare en mester udi!

*

Sune og Hanna var et år ved at komme for sent til sceneopvisningen. Årsagen var, at Hannas kyse var fløjet fra hende og endt nede i en brønd med vand og andemad.

Gode råd var dyre. Sune tog bestik af situationen og klatrede ned i brønden. Til alt held kunne han lige netop nå kysen med fødderne og få den bragt op i dagens lys, før den druknede helt og før opvisningen startede. Andemaden forvandlede sig til dekorativ pynt!

Ungdomshold og voksenhold afgiver tid til generalforsamlingen, som finder sted et par måneder efter årsskiftet. Der bliver stillet borde op og alle lægger ansigtet i andægtige folder. Lovenes regler skal holdes. Det tager vel halvdelen time, så er det ovre, og der bliver tid til en svingom bagefter.

Det er lidt en skam, at det kun er voksenholdet, som viser interesse for foreningens styre – men foreningshistorien viser, at sådan har det næsten altid været. Nok om det ...

Foreningen fik en glas-dirigentklokke i forbindelse med 40-års jubilæet. Men ak, glasset var tyndt og en dag brast klokken. En ny led omtrent fra starten samme skæbne. Sidste år anskaffede foreningen en forhåbentlig mere holdbar model lavet af ægte klokkealm på kirkeklokkefabrikken Grasmayr i Innsbruck, Østrig. Den er ganske lille; men klangen er skam rigtig god.

Et par gange i løbet af efteråret bliver undervisningen i Centerhallen aflyst. Voksenholdet har efter aftale haft en vis succes med at deltage i en naboforenings undervisning. Billedet her er fra Frederiksværk, hvor folkedanserforeningen underviser i en ældre gymnastiksal i byens centrum.

Seniordans

Foreningens seniorer forstår at hygge sig med dansen. Der er en varm og rar stemning. Den forstærkes i kaffepausen, hvor der er et rigt udvalg af hjemmebakte kager. Udvalget kulminerer de sidste dansegange før henholdsvis jul og

sæsonafslutning, hvor man blandt andet kan få æbleskiver, æblekager, kringler, småkager og meget andet.

Kommer man på besøg, så går der ikke lang tid, før man sidder med en kop kaffe og et stykke hjemmebak. Det siges, at mange med fordel kan trille hjem når dansen er slut!

Nogle af amtets seniorhold samles på skift hos hinanden. LoOF's seniorhold har de seneste år haft værtsskabet den fredag eftermiddag som lå umiddelbart før Lancierfesten i februar. Det har nemlig den praktiske fordel, at så er der ikke så meget oprydning efter seniortræffet.

Hvordan er det nu lige ...

Ekskursioner til museer, håndværkere eller handlende kan være et puf i den rigtige retning, hvis man søger ny viden.

Amagermuseet gav med kyndig vejledning af Kirsten Jensen et bredt indblik i de mange variationer og teknikker, der har sin rod i Holland. Hos væver Kamma Gudmand Højer blev vi alle sat på skolebænken, og med hjem havde vi gemmeark med noter og stofprøver fra mange forskellige dragter.

Da vi var hos Silke-Annet blev vi bevidste om, hvor svært det kan være at finde frem til de rette materialer. Annet var så grundig i tidernes morgen, at hun "måtte" have fremstillet specielle silkebånd – også selv om der skulle investeres i mange flere meter, end hun selv skulle bruge.

En almindelig danseaften havde dansere medbragt egne klenodier. Det var spændende at se og høre de forskellige historier, der knyttede sig til genstandene.

Kamma Gudmand Højer.

Annet Laursen Skjelsager alias Silke-Annet.

Medlemmernes egne klenodier er kommet frem i Centerhallens lys.

Polkavisen og ABC

I september 1994 tog Johansen-brødrene initiativ til et foreningsblad. Der blev udskrevet en konkurrence om navnet, og det blev Majbritt Romme, der vandt med titlen "PolkAvisen" – inspireret af polkadansen, et nyhedsblad og noget med sang.

Som al anden formidling, er det vanskeligt, hvis ikke tilstrækkelig mange er aktive, og således også her. De sidste par år er bladet udkommet "efter behov", da redaktionen ikke har kræfter til både at finde på indholdet selv og producere bladet.

*

Tilbage fra 1970-erne stammer en idé om at have et hæfte, som indeholder vedtægter og forklarer nye og gamle medlemmer om foreningens initiativer, sædvaner med videre. En gennemgang af de ældste udgaver viste, at den oprindelig var tænkt ordnet alfabetisk og den endte derfor med at komme til at hedde forenings ABC.

Nogle år har interessen været stor mens det i andre har været svært at kunne sikre indholdets rigtighed. ABC-en har kun betydning, hvis man rent faktisk kan stole på indholdet.

*

Lad os håbe på nye kræfter og initiativer i de kommende år.

HELLA I DYREHAVEN 1994

MØRDRUPGÅRD 1996

Mange medlemmer synes, at det er for lang tid at holde dansepause fra april og helt til september måned, så foreningen har holdt sommerdans og været på skovtur:

Der har været tur til Dyrehaven og til Mørdrupgårds store gildessal. Vi har deltaget i Folkedansens Dag på Frilandsmuseet og har været på Bakken samt deltaget i Aldershvilestævnet i Bagsværd. Dejlig musik, skønne omgivelser er herligt, når det er solskin ...

DYREHAVEN 1994

Fastelavn er mit navn . . .

Sikke en fantasi, der bliver lagt for dagen, når katten skal slås af tønden. Rigtig mange flotte udklædninger og skægt påhit finder vej til Centerhallen.

De voksne var i flere år misundelige over, at det ikke var dem, så da de pludselig et år til den almindelige træning i pausen fik chancen, ville begejstringen ingen ende tage.

Siden har alle barnlige sjæle haft muligheden, men det er altså børnene, der er de flotteste med alle de fine udklædninger.

JULENS HEMMELIGHEDER

Foreningens årlige juletræsfest har traditioner, som stammer fra de allerførste år. Mange har været med som deltager; men ikke så mange har oplevet, hvad der nødvendigvis må foregå i kulisserne – her løftes sløret lidt ...

Juletræshentning – hvilket grantræ er mon det største og kønneste? Bestyrelsen m. fl. samles sidste weekend før jul i det område, hvor træet skal findes. Mange grantræer med tilstrækkelig størrelse ses nøje efter, og mange forslag diskuteres. Det ender ofte med, at et af de allerførste besete fældes, læsses på den medbragte vogn forspændt med en traktor og køres til en passende lagingsplads. Aftenen før den store dag får

træet fod på, rejses og pyntes i Centerhallen. I 2002 kom træet fra Erik og Ellen Arndals have.

Efter velfortjent hugst serveres gløgg og æbleskiver til hele flokken.

De seneste år er alle børn i Allerød inviteret med til juletræsfesten om eftermiddagen. En samtale med en ældre dame, der havde sine oldebørn med til festen for anden gang viste, at vores traditionelle fest vandt genklang. Olde moderen fortalte med glade øjne, at det var første gang siden hendes barndom, at hun havde hørt og set de gamle sange - det satte hun pris på. Børnene er nok mest glade for godteposen, som sagtens kan fordeles over de næste dage.

En lang wienerstige er uundværlig, når vi skal pynte det høje grantræ til julele gestuen. Lillerød skole har en sådan stor stige, som vi har lånt nogle gange. Et år tilbød de to raske svende – Niels Jørn og Frits – den første danseften efter nytår at bære stigen tilbage til skolen.

Afgangsformaningens var: "Sørg for ikke at blive taget for at være tyvek nægte på togt".

En halv times tid senere kom de grinende tilbage. Hundepatruljen med hjemsted på Kirkehavegård kom kørende forbi dem på vejen, stoppede og spurgte, hvad de mon havde tænkt at bruge den stige til her i mørket? Moralen er: "Gå aldrig med en lang stige en mørk januaraften, hvis du ikke vil mistænkes for at være en suspekt person".

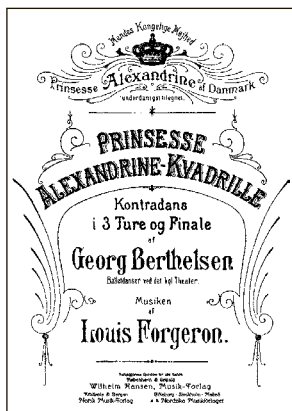

Bollepyntningstrængsler: Julelegestuebollerne er populære – men hvad alle udefra kommende bollenydere ikke ved er, hvad der foregår i det trange lokale oppe under loftet: Først er der en hel del boller og alt for meget pålæg, der så bliver delt ud med rund hånd. Efterhånden kommer der flere og flere boller til, og så må der tages lidt fra de første boller pålæg. Der er også boller, som kommer “for sent”. Til sidst er det et større puslespil at få alle boller til at have lige meget pålæg og pynt. Det lykkes hver gang!

Nedenunder i køkkenet er der også travlt: Finn er kaffebrygmester. Hans hemmelige opskrift står at læse i “Frøken Jensens kogebog” side 213 og den

fortæller: *1 pose kaffe til ti liter vand.* Vandet skal være kogende og der skal bruges en passende kaffetragt med filter samt en del termokander. Prøv selv!

I foreningen er der en gruppe gæve og initiativrige "tanter". De fandt ud af, at det kunne være sjovt at lave en rigtig fin lancierfest med fint tøj, lækker mad og alt, hvad der ellers skulle til. Det med den fine stil var vigtigt.

Tanterne er grundige: Inden den rette menu bliver sammensat foretages prøvesmagninger af retter fra de fineste kogebøger. Pyntning af salen og bordpynt udtænkes detaljeret. Bord- og menukort samt etiketter til lancievinen fremstilles – og ikke mindst de store rober sys. Musikken bestilles, og dansene øves de sidste par danseaftener, før den store fest kan begynde.

Lancierfesten er løbet af stabelen fire gange - og hvilke fester! Deltagerne møder op i fineste skrud, den lækre mad nydes til den gode taffelmusik, de uddelte sange synges på skift ved bordene og stemningen er helt i top. Lancieren dances med stil, ligesom nogle af de andre store danse og alt svinger. Festerne har været så store tilløbsstykker, at der har måttet oprettes ventelister, og alle gange har der været røde lygter for totalt udsolgt. Det er så flot, festligt og fornøjeligt, at vi bare venter på den næste lancierfest.

Dronning Margrethes fødselsdag

Danske folkedansere opfordrede medlemmerne til at møde op i dragt på Amalienborg Slotsplads den 16. april 2000 for at hylde dronningen på 60-års dagen.

Foreningen enedes om at deltage, og en flok startede med morgenkaffe og di-

verse lækkerier hos Berit i festlokalet. Dragterne lyste op i S-toget på vej til København. Vi var i god tid og fik fine pladser lige ud for balkonen, hvor vi på behørig vis hylde majestæten og hendes familie.

Folkedanserne samledes senere på Gammel Torv og dansede foran domhuset. Vi nød det fine vejr og guldæblerne, der sprang i springvandet. Senere hylde vi igen dronningen og prins Henrik, da de i karet kørte gennem Strøget.

Folket på Amalienborg

Dronningens fødselsdag er hvert år et tilløbsstykke. Men regentens 60-års dag slog alle rekorder. Byens forretninger havde uddelt flag, andre medbragte balloner, og der blev kæmpet energisk om ståpladserne. Præsidenten og kongelige fra otte europæiske lande havde den bedste udsigt fra balkonerne på gæstepalæet, og dronningen og hendes nærmeste familie var ikke karrige med fremkaldelserne. Fire gange kom de ud på balkonen med den otte måneder gamle prins Nikolai som det helt håndfaste symbol på monarkiets fremtid.

Politiet anslår, at 100.000 jublende danskere havde maast sig sammen på slotspladsen. Og det var lige før, klaustrofobien stak snuden frem. Det var svært at komme ind på pladsen, men det var næsten umuligt at komme væk igen. Ifølge garvede pressefolk fra Storbritannien klarede politiet dog situationen ganske fermt og uhysterisk.

Vor tilstedeværelse kunne ses i aviserne dagen efter, hvor Tove var lige i fokus. En dejlig tur sluttede igen hos Berit til en gang suppe.

Sommerferie i Birkerød 1996

Alle nabeforeninger blev opfordret til at hjælpe til, da der skulle være landsstævne i Birkerød. Det var der dejligt mange fra foreningen, der sagde ja til.

Som eksempler kan fortælles, at nogle var vagter på skolerne, nogle var altmuligmænd, og andre deltog som PR-folk og var med i redaktionen af den daglige stævneavis, der blev bragt som en særudgave af Birkerød Avis.

Det var spændende og hårdt at færdes bag kulisserne, og bagefter var det underligt at fortælle, at årets sommerferietur gik til nabobyen.

Dronningens dragt

Landsforeningen Danske Folkedansere tilbød i sin tid Dronning Margrethe en folke-dragt fra Danmark, da hun jo i forvejen havde én fra Grønland og én fra Færøerne. Anledningen var at Dronningen havde accepteret en invitation til at besøge stævnet i Birkerød i kulturby året 1996. Man foreslog en dragt fra Nordsjælland, da det jo var her, stævnet blev afholdt, men Dronningen ønskede sig én fra Rømø, for

en sådan dragt havde hun haft som barn, og det kunne hun godt tænke sig igen. Som ønsket så gjort. Det blev en smuk rød pi med håndvævede forklæder og nattrøjer, samt flere silketørklæder til hals og hoved. 10 dele består dragten af plus supplerende dragtdele.

Et kig under skørterne

Som PR-medlemmer under landsstævnet i Birkerød 96, havde vi også til opgave at synliggøre processen med fremstillingen af Dronningens dragt. Det gav lejlighed til at studere den i alle detaljer og gennemfotografere den.

Disse undersøgelser samt praktiske oplysninger og billeder af processen, blev til i alt 12 store anskuelighedstavler med hvert sit emne. Hertil kom et billede af vores Dronning i sin nye dragt i næsten naturlig størrelse. Plancherne havde flere dimensioner og bestod af billeder, tekster samt føleprøver. De var beregnet til at holde ca. 14 dage, men blev så populære, at de senere blev indrammet og har været vist rundt om i det ganske land – det er jo dejligt!

Skospænderne er altså en kopi!

Som de øvrige dragtdele, valgte Dronning Margrethe også selv sine skospænder. Det er Helle Vienberg, som er opvokset i Allerød, der har stået for tilblivelsen af al dragtsølv til Dronningens Rømdragt.

Som skospænder havde Dronningen flere at vælge imellem, og valget faldt på et par, hvor originalen stammer fra slutningen af 1700-tallet. Helle lånte i sin tid originalspænderne af Vibeke!

Stævnefotografen havde travlt og på Birkerøds gågade fangede han Berit og Ena, der letsindigt løftede op i skørterne – klik, så kom de med på filmen.

Træd varsomt ...

Til åbningen var der sammensat et ungdomshold, der skulle give en kort opvisning. Enkelte var meget spændte og spurgte forsigtigt: Mon Dronningen kan se, hvis vi laver en lille fejl!

Scenen var våd, og det var vanskeligt at danse, men ikke én kunne se nogle skæve trin!

Dronningen træder regndansen

At vi har en danseglad monark, er der ingen tvivl om. Dronningen er, i alt hvad hun foretager sig, særdeles velforberedt. Hun vidste alt om sin nye Rømdragt: dens historie og kulturhistorien der ligger bag. Hun kunne også de danse, hvori hun deltog, og der var ikke nervøsitet at spore i hendes blik selv om det regnede lidt og græsset blev glat. Anderledes var det med den særdeles drevne kavalier Claus Bolø, der var så bange for at gøre noget galt, at han slet ikke ænsede det smil, Dronningen sendte ham!

Stoffer på landsstævnet

“Landsstævnet i Birkerød i 1996 var noget specielt på flere måder. Dels foregik det tæt på Allerød, dels kom Dronning Margrethe på besøg ved stævneåbningen iført sin nye folkedragt, dels var vi flere dansere fra LoOF, som var med til at danse ved åbningen af stævnet, og sidst men ikke mindst var vi nogle, der var med til at formidle stævnets begivenheder via den lokale avis.

Flere spørgsmål stillede sig hurtigt i kø for at blive undersøgt? Hvordan gør man nu det – skriver en stævne avis? Hvad ønsker folk at læse om? Kan man overhovedet nå at få skrevet noget inden deadline? Hvordan bliver man en god opfølgende journalist?

Det lille stævne-presse-sekretariat bestod af seks computere, en telefon, en fax, seks medarbejdere og masser af højt humør! Det sidste var der specielt brug for, da det altid var på de små natteti-

Stoffer på stævnet

Ikke alle deltagere danser kun rundt på to ben. Enkelte bruger alle fire, og spiser kun gulerødder. Dette gælder familien Johansens kanin Stoffer. Den er taget til landstævne sammen med sin ejermænd Anders. Den har fået sit eget lille telt på campingpladsen, nær et idyllisk paradis af store blade, hvor han kan gemme sig for Anders, og få sig en lille sving om, uden nogen ser det.

Selvom Stoffer er væk fra sine vante omgivelser - i det trygge Bløvsstrød - ser det ud til, at han nyder livet i fulde drag, sammen med alle de andre danseglade dyr, der også findes rundt om på campingpladserne.

Man må håbe, at det ikke bliver alt for vådt mens der er landsstævne, da Stoffers lille telt så ikke kan blive stående

Anders og Stoffer.

oprejst. Stoffer derimod er nok ikke bekymret for dette, da han så bare kan kravle ind i det store villatelt, som Anders har medbragt.

mer, at avisen skulle trykkes. Det blev ikke et stævne magen til de forrige.

Som ny-udsprungne journalist er det altid spændende, om man nu gør et godt stykke arbejde – og om der overhovedet er nogen der gider læse, hvad man skriver. Den bekræftelse kom på en lidt uventet måde.

En overskrift i avisen den 12. juli lød: “Stoffer på stævnet”. Mange stævnedeltagere fik læst denne artikel. Det var en spændende og muligvis chokerende overskrift. De fleste troede nok at en stor folkedanserskandale var i sigte, men at historien i virkeligheden handlede om en levende kanin ved navn Stoffer, som var med Anders på stævne, det var vel bare en god nyhed!”

... fortæller Gro

Gave fra Birkerød kommune til Dronningen

Tegnet af Flemming Nyborg, teatertegner ved avisen Politiken.

Overrakt af borgmester Karin Løhde den 2. september 1996.

Tegningen er bragt samme dag i Frederiksborg Amts Avis.

Bringes her efter aftale med tegneren.

Et hav af faner: Åbningen af stævnet bød på en faneborg, der sagde spar to til alt hvad der er set både før og siden: 118 faner var der! De stod som en flagallé med folkedansere på begge sider. Op gennem alléen kom vores Dronning i sin nye dragt sammen med repræsentanter for både by og stævne.

Pas på kosten: Konkurrencen om at kunne holde på kosten i "Æ Kæp-styk" og samtidig følge musikken endte med en finale, hvor to fra Lille-rød og Omegns Folke-danserforening, Jannik og Sune, kæmpede mod Ib fra Als. Det blev Sune, som endte med at kunne feje for egen dør!

På billedet ses Frederiksborg Amt danse i to næsten koncentriske kredse på torvet i Tønder 1995. Mange var på "spiontur", da der året efter skulle afholdes landsstævne i Birkerød. Tønder by var en smuk ramme om landsstævnet dette år. Gaderne er snævre, og der var trængsel, når der var dans i byen.

Carstens kyssebænk: Da Carsten i årevis havde været kæreste med forskellige søde piger på landsstævnerne og i Haderslev 1999 frejdigt havde udpeget på hvilke af byens bænke, han havde siddet og kysset piger, havde Tanja og Tove til landsstævnet i Esbjerg 2000 medbragt en til lejligheden malet kyssebænk til Carsten.

Bænken blev flittigt benyttet, både af Carsten og andre, og kom endda med til natbal i spejlteltet.

Året efter var bænken igen med til stævne i Ballerup, men kunne så ikke klare transporten mere, hvorfor Carsten til stævnet i Silkeborg 2002 måtte nøjes med en campingstol, hvorpå der sad et skilt: Carstens kysseklapstol!

Landsstævnet i Silkeborg 2002: Frederiksborg Amts opvisningshold.

Stævnet i Silkeborg bød naturligvis på den traditionelle LoOF-fællesspisning.

STOR var overraskelsen, da de 13 familiepizzaer blev linet op – større pizzaer havde ingen set før! Der var efterfølgende pizza til morgenmad, frokost og aftensmad. Alligevel måtte der smides ud.

Der er tradition for at “ungdommen” foretrækker natdansen. Til gengæld kan de være “lidt alternativ” ved morgenopvasken efter kun et par timers nattesøvn!

Nordlek – at komme tæt på hinandens folkedans

Landsstævnet i Næstved 2003 var også et nordisk stævne. De nordiske stævner finder sted i Nordlek-regi hvert tredje år, og når det er i Danmark, så er det landsstævnet, der er kraftigt udvidet.

Christian Obel var ved Nordlek i Vasa valgt til formand for Nordlek-rådet og seks år senere, altså i Næstved stoppede han.

I Næstved var det Lis, der var den danske danseleder til stadionopvisningen. Hun berettede om en sværm af sommerfugle i maven; men det var der nu ingen grund til, for det gik som det skulle – en flot oplevelse for både deltagere og tilskuere.

Ålandsbesøg

2003-stævnet startede usædvanligt, for truppen fra Åland havde forespurgt om muligheden for at aflægge os et genbesøg og lave en hyggeaften. Åland er egen aftalepartner i Nordlek; men da der ikke bor mere end godt 26 tusinde på de 6500 øer, så er den ålandske folkedanserforening forståeligt nok af samme størrelse som LoOF.

Ena's udsalg

Ena er et særdeles flittigt menneske med sine hænder. Hun kan næsten ikke se en ny dragt, før den skal sys, eller hun ser et smukt stykke stof, for det kan lige blive til ...

Ålandstruppen 2003 – efter deres opvisning på Hjultorvet i Næstved.

Mange er de mennesker, der bærer rundt på én eller flere dragtdele fra Ena's hånd. Nordlek i Næstved i år blev ingen undtagelse. Ena havde 3-4 dragter med og pludselig var de bredt ud på græsset. Folk kom til, prøvede og gik glade derfra med nyerhvervede dragtdele! Det var ikke kun køberne, der var glade, det var Ena også, for nu kunne hun jo købe nye materialer, så produktionen ikke går i stå!

Folk kom til, prøvede og gik glade derfra med nyerhvervede dragtdele.

Dejligt at blive frelst

Camilla havde ingen dragt selv, og hvad hun kunne låne, befandt hun sig ikke rigtig godt i.

Hvad så? – Man kan vel lade stå til og vente for at se, hvad tiden bringer af muligheder: Den frelsende engel dukke-

Nu har Camilla en dragt – er der noget at sige til, at hun er glad og stolt!

de op i skikkelse af Ena, for hun havde lige en helt ny dragt, der bare passede.

Leg på campingområdet

Det er en fast tradition, at de fleste lille-rødder bor på stævne campingpladsen. Det er hyggeligt at få en snak tidligt og silde.

En god tradition på stævner er en dag med fælles spising og leg. I Næstved havde vi vendt teltene med ryggen til adgangsvejene, så vi fik en fælles

Hen over hegnet: Det er ikke let at forcere et hegn, når man har lange tunge skørter på. Hjælpen var nær, så Joan blev hjulpet op og skubbet over fra den ene side og modtaget på den anden: Samarbejde!

Det lange campingbord.

plads i midten. Her blev campingborde og stole stillet op og vi spiste ofte samtidigt.

Ålændingene var inviteret til at tage del i de fælles løjer. De kom på fransk visit og deltog i velkomstdrink og leg. For at have plads nok, legede vi ude på vejen, hvor vi skabte moro for andre og pænt måtte holde kunstige pauser, så trafikken kunne afvikles. Traditionen tro fik vi kæmpepizzaer til fortæring.

Luftigt møde

I Næstved er der en iøjnefaldende høj, Munkebakken, midt i byen. På toppen står der et 15-20 meter højt "luftigt" udsigtstårn. Op kom en svensker, en nord-

mand og to lillerødder. Snakken kom blandt andet til at gå om elmesyge og raioudsendelser med folkedansemusik.

Da vi efter en stund alle fire agtede at stige ned på bakketoppen igen, så bemærkede svenskeren tørt: "Topmøde i Næstved 2003".

Folkedragt fra Telemark

Nordlek 2000 var i Stavanger, Norge. De fleste norske folkedanseres dragter er af typen "bunad", som populært sagt er dragter konstrueret med henblik på salg af materialer fra den lokale broderiforretning. Typisk stammer de fra pe-

Fra Nordlek 2000 i Stavanger: Folkedragt fra Telemark i Norge.

rioden 1900 til 1930 og har i sit snit hentet nogen inspiration i lokale ældre dragtdele. En bunad har ofte omfattende blomsterbroderi, som man fik en lokal kunstmaler til at lave udkastet til.

Billedet viser imidlertid en folke-dragt. Dragten er splinterny, men den er syet som en kopi af gamle dragtdele, der steds-, tids- og materialemæssigt passer sammen.

Forbilledet hører tidsmæssigt hjemme midt i 1800 tallet og er fra Telemark i Norge.

Österbotnisk bryllupsstue

Nordlek 1997 i Vasa, Finland, var én lang fest, hvor temaet var et Österbotnisk bryllup.

Frilandsmuseet Bragegården, som var nabo til festpladsen, havde udsmykket storstuen til bryllup på landet som for 80 år siden.

Væggene var beklædt med hvide lagner og spejle, mens loftet var dækket med brudehimler – hvide og mørke skulderklæder, som var hængt op i kroge i loftet. De mørke indersjaler var til minde om afdøde nære slægtninge i det forgangne år. Overalt var der pyntet med "dimser" i guldfolie og rødt silkepapir.

De slægtninge, som ikke kunne komme til festen, kom alligevel – som fotografier sat ned i silkebånd, der med nåle var sat op i zig-zag på væggene.

Præsten kom til festgården og udførte den kirkelige handling, så i storstuen var der et særligt bryllupsbord beregnet til brug under vielsen.

Fra Nordlek 1997 i Vasa: En bryllupsstue i Bragegården. På det lille bord i forgrunden er der noget tingeltangel: Det er bl.a. brudekronen lavet af alskens pynt – guldfolie, silkepapir, kulørte bånd, perler mm. Bruden til højre har en sådan brudekrone på. Hun har også lavet et bånd af friske blomster til sin sorte brudekjole.

Mere bryllup: Ved Nordlek stævnet i 1994 i Linköping var et af arrangementerne et bondebryllup langt ude på landet. I programmet var det beskrevet som et skuespil, hvor tilskuerne spillede med og skulle være bryllupsgæster til et bryllup sidst i 1800-tallet. Det var jo en god idé; men til publikums store overraskelse viste det sig, at brudeparret ikke spillede skuespil, for de var umiddelbart forinden blevet viet i den lokale landsbykirke!

... mens gæsterne ventede på, at brudeparret skulle ankomme til festhuset fra kirken, var der lige en mulighed for at lege på gammeldags vis – fx pudekamp.

B&U tager Londons puls 1994

Dokkerne var en fantastisk ramme for opholdet – et helt nyt byggeri, hvor holdet boede i lejligheder og havde et stort grønt areal til ophold. Det var fascinerende at bo lige op og ned ad Themsen, der skiftede mellem at være en rivende flod og et mudret flodleje. Lejlighederne var rammen om “små familier” og det fælles areal samlingspladsen, hvor der blev leget, hygget og danset. Mange vil huske, da Bjørg og Mogens havde byttet folkedragter, da der var nogen, der tog bad i den indendørs fontæne eller i et meget lille badekar, eller da ræven var løbet med Majbritts ene sandal, så hun nu måtte gå barfodet.

Tim lader som ingenting; men Bjørg og Mogens har byttet dragt i dok-husenes have.

Dansere, leder og spillemænd i Hyde Park.

Der var livligt i London. På Speakers Corner var der stor aktivitet. På et tidspunkt fik Christian allernådigst lov til at låne en trappestige, hvorefter det var ham, der proklamerede de vise ord; men længe fik han ikke lov, for ejeren af trappestigen var overbevist om, at hans eget budskab var langt vigtigere.

Omkklædning langs Park Lane og op-tog ind i Hyde Park til dansetribunen. Dejligt vejr og smukke omgivelser var den perfekte ramme om ungdomsholdets flotte optræden. Efter dansen fristede en is og de opstillede liggestole. Glæden blev kort, for stolene skulle der betales for!

*

Vi trænede på parkeringspladsen i Greenwich, for planen var, der skulle

0° 0' 0"

danses i parken ved 0-linjen. Pludselig kom en vagt gående, og det var umuligt at overbevise hende om, at vi var der i en god sags ærinde. Der måtte overhovedet ikke danses offentligt uden tilladelse, og den kunne og ville hun ikke give! Vi måtte nøjes med at se observatoriet og så stille os på 0-linjen.

*

Efter oplevelsen i Greenwich, hvor der ikke blev danset, var Bjørg vaks. Hun vidste fra tidligere, at der er fri optræden ved Covent Garden, blot man om

Covent Garden sving-om.

morgenen/formiddagen skrev sig på listen. Det gjorde hun så og sikke et liv, der var på pladsen. Da vi kom til, var gøjlere godt i gang og vore unge mennesker gjorde det bare perfekt, da det blev deres tur. Christian lod sin høje hat gå rundt, og der kom så mange penge ind, at der efterfølgende blev is til alle.

Covent Garden er Londons gamle frugt- og blomstertorv. Nu er stedet omdannet til et væld af småboder og en gøjlerplads, hvor der er stor aktivitet hele dagen. Det er også her, den engelske kongelige opera har til huse.

På ture i 1995 og 1998 rundt om Finskebugten

I 1995 tog foreningen på en sommertur, der fik sin afslutning tre år senere i 1998. De to sommerture udgjorde en tur rundt om Finskebugten med besøg hos lokale folkedanserforeninger undervejs. For at sikre deltagere nok arrangerede vi turene sammen med foreningen i Frederiksværk til glæde for begge parter.

Planlægningen tog sin tid, for der skulle skabes relevante kontakter først. Positivt var det, at vi til begge ture modtog tilskud fra henholdsvis Nordisk

Ministerråd og Statsministerens Østpulje.

Vi fik kontakt til folkedanserne på Åland, til den svensksprogede forening Otakt i Åbo og den finsksprogede forening i Veikkola udenfor Helsingfors.

I Sankt Petersborg fik vi ingen kontakter, da der ingen folkedanserforeningstradition er der. Til gengæld oplevede vi folkløregupper, som lavede turist-arrangementer.

Vores sidste kontakt var med en estisk forening i Tallin.

Når solen skinner, er der en fantastisk sejltur fra Stockholm til Åland. I stille vejr med havblik dansede vi i 1995 på helikopterdækket.

Da vi sejlede samme rute til Åbo i 1998 var der ikke dans på dette dæk – der kom nemlig en redningshelikopter og hentede en medpassager, der måtte en tur på sygehuset!

Det var nær ikke blevet til noget

Efter at flokken i Stockholm ad landgangen var kommet om bord på færgen, der skulle sejle til Åland, blev Kim (som både var buschauffør og spillemand på turen) kaldt ned på bildækket og fik her besked om, at bussen var blevet dirigeret til at stå i den gale ende af færgen. Det var et problem, som kunne løses ved at lave en forhaling af skibet til et andet færgeleje, hvor bussen skulle kø-

re i land og tilbage til det første færgeleje. Færgen vil herefter komme tilbage til dette leje hvor bussen så skulle bakes om bord.

Mens alt dette stod på og "færgen sejlede" opdagede nogle af turdeltagerne forskrækket, at bussen kørte rundt inde på havnekajen. Da Kim vendte tilbage fra sin lille udflugt, var der nogle, som udbrød: "Vi har da vist glemte bussen, for vi har lige set den køre rundt inde på kajen"!

I Nådendal, Finland, var der på et grønt område nedenfor kirken lagt et trægulv, hvor vi dansede. Til byen var vi kommet med veteran-dampskibet Ukko Pekka fra Åbo.

At danse er varmt og tørsten skal slukkes effektivt, mente Christian og forsøgte at tømme øltønden.

*Bent og hatten
– i Nådendal.*

Den svensksprogede forening "Otakt" arrangerede lege-stue i en sejler-restaurant i Åbos skærgård.

Margitta (tv) har vi siden mødt på Nordlek stævnerne, sidst i Næstved 2003.

Tanskalaismvieraita Navalassa

Heinäkuun 7. päivänä oli Veikkolan Nuorisoseuran vieraina 40 tanskalaista kansantanssijaa kahdesta seurasta Kööpenhaminan liepeiltä. Navalan kartanon ladossa pidetty illanvietto oli hauska ja meno vauhdikasta, kuten tanskalaisten kera saattoi odottaakin.

Klip fra Kyrkslett Lokalavis. Artiklen om danskerbesøg i Veikkola fyldte hele siden. Finsk er skam "let nok", fx forestiller vi os at overskriften siger: Danske gæster i Naval. Billedteksterne bliver til: Sune og Anders oksedanser (tv) og Vibeke med favnen fuld af Kyrkslett-brochurer (th).

SUNE JA ANDERS Härkätanssissa.

VIBEKE LILBÄK on saanut sylintäydeltä Kirkkonummi-infoa.

Ballade i bal-laden

På første del af Finskebugten-rundt turen nåede vi til Helsingfors og skulle om aftenen ud på landet, hvor vi af folkedanserforeningen i Veikkola var inviteret til fest i en stor hølade. Vi blev overraskede, da vi på dansk blev budt velkommen. Det viste sig at være den lokale "fru Norden", en dansker, der var finsk gift. Hun var aftenen igennem behjælpelig med at tolke, for det var et finsksproget område, vi var i.

Aftenen bød på flere overraskelser: Det viste sig nemlig, at der var "hyggedag" ved siden af laden. Der var godt nok to døre, men de førte begge ind i det samme rum. Her fandtes gammeldags lokum med flere huller på række.

Sune og Anders kom planmæssigt i "slagsmål": Degnedansen var lige ved at blive en alvorlig sag, da de optrådte i Veikkola. De unge herrer startede med at tjatte til hinanden, og ingen af finnerne havde opdaget, det bare var for sjov! Drillerierne blev stadig grovere for til sidst nærmest at ligne et slagsmål. Et par af de finske arrangører skulle lige til at gribe ind for at adskille slagsbrødrene, da de begyndte på den egentlige dans. Der var et par finner, der forbløffede fik sig trukket tilbage og var glade for ikke at have grebet ind.

Og så kom Sune og Anders altså i avisen.

For at komme til Rusland, der var næste land på Finskebugt rundturen – tre år senere i 1998 – er det nødvendigt at have visum. Et sådant et har flere sider med kontrafej og en del oplysninger om den pågældende. Der er ingen genpart til at tage med hjem som souvenir, så derfor gælder det om at få taget et billede mens tid er. Det er nemlig ganske pudsigt at se sit eget navn stavet med kyrilliske bogstaver.

ВИЗА

Т № 1506529

2162-0204-050798

ВЪЕЗДНАЯ-ВЫЕЗДНАЯ

Гр. ДАНИЯ

Фамилия ЛИЛЕЗК

Имя, отчество ФРИТЦ

Дата рождения 25.04.48 Пол МУЖ

С детьми до 16 лет ОДИН

Цель поездки ТУРГРУППА

В учреждение 2162 ООО ИНТЕРТАЙМС

В пункты КОПЕНГАГЕН, САНКТ-ПЕТЕРБУРГ

Действительно для выезда 05.07.98 г.

пробытия и выезда 08.07.98 г.

Виза выдана в соответствии с пунктом, открытым для туристического движения

Виза 1506529 г.

В паспорту № 003613932

ВЪЕЗД

Hun måtte røre

På vores guidede tur gennem et af verdens skønneste og største museer i Skt. Petersborg – Vinterpaladset – gik vi som sild i en tønde. I små vinduesnicher

bag røde silkesnore sad russiske koner som vagter. Flere sad nærmest og sov, men én var ekstra vågen: Efterhånden som vi passerede hende kom hendes fingre langt frem, for hun skulle lige mærke på stoffet i vore skørter! Morsomt var det også at se, at de berørte personer ikke opdagede noget, det var kun som bagtrop, det var synligt!

På besøg hos folkloregruppen Etno i Sankt Petersborg.

Så er det nok!

På Alexanderpladsen i Skt. Peterborg, var der mange sigøjnere. Store piger slæbte rundt på et lånt barn og udgav sig for at være mødre, der manglede mad til deres børn. Mindre børn forsøgte at hugge alt muligt. Vi stod ved busen og fik en forfriskning efter besøget på Vinterpaladset. Sigøjnerbørnene trængte sig på - de forsøgte at komme hen til bussens åbne døre.

Som en mur stillede vi os op hofte ved hofte – kvinder med godt bredt ud i skørterne – så de ikke kunne komme frem. De skubbede til os og først da en af os trådte et skridt tilbage og “desvær-

re” kom til at træde en lidt hårdt over tæerne, trak de sig tilbage.

Hvilket eventyr forestiller I?

På ture er vi meget synlige i folkedragt, og mange spørger til stadset og vil gerne fotograferes sammen med os.

Rusland var ingen undtagelse – da det var gået op for én af tilskuerne, hvor vi kom fra, så fulgte spørgsmålet: hvilket HC Andersens eventyr vi mon forestillede!

Vi laver opvisning i Sommerhaven.

En lille vals

På vej gennem Katharinapaladset nær Skt. Petersborg, passerede vi store spejlbeklædte sale. Her var der ganske god plads og mens Boris, vores dansktalende russiske guide, fortalte, fik Emma fra Frederiksværk en lille svingom, idet hun i spejlsalen gik fra spejl til spejl og så sig selv fra alle sider – selv i loftet og på gulvet, kunne hun se sig selv!

Dans på brosten

Sammenkomst med estiske dansere i Tallin foregik på Kloostri Ait. Hertil var der en lille baggård, hvor vi alle danse-

Ravrummet i Katarinapaladset udenfor Sankt Petersborg er verdens 8. vidunder. Desværre gik det tabt i 2. verdenskrig under et forsøg på at redde det. Det er under genopbygning – ikke mindre end 1,6 tons rav skal der bruges.

de en række kædedanse. Der var trangt, og vi skulle passe på cykler, parkerede biler og folk, der skulle igennem. Det gjorde bare det hele lidt mere intimt og rigtig hyggeligt blev det, da folk kom ind fra gaden for at kigge og rigtig mange stod på deres altaner og så på.

Den estiske forening, som hed Leigarid, optræder jævnligt i Tallins frilandsmuseum.

Blodskirken i Sankt Petersborg.

Tallins tårne.

Finskebugten rundt, del 2: Deltagerne opstillet i Rocca Al Mare, frilandsmuseet i Tallin.

En tur med indbyggede uheld – til Hollenstedt i august 2001

A photograph of a woman in a historical costume. She is wearing a dark blue dress with a white collar and a white bonnet. She is holding a white object, possibly a piece of fabric or a small bag, in front of her. The background is a green and white striped wall.

Vi glædede os imidlertid for tidligt. Inden vi skulle med færgen, var der

Hollenstedter tanzten in Allerød

[illegible]

Wrote the Workbook 29.9.02

indkvartering, der var forberedt. Vi havde lejet en spejderhytte og tog os af gæsterne dér og i Kirkehavegård. Om lørdagen lavede Hollenstedterne og vores ungdomshold nogle forrygende flotte opvisninger på Allerød Torv til Aktiv Fritid.

Lillerødder i Hollenstedt ↑

↓ Hollenstedtere i Lillerød

Massevis af inspiration til en aktiv fritid

...over 50 kammerlingen, organen-
...in Brijuni for borstvoje, Homen-
...Luchinska, Luchinska, Luchinska,
...Alfred Rosenberg, Guide, lokale
...in v. i. landst. Am-
...Aktiv Fried-
...de

Årets børnestævne kan få positive følger

250 glade børn i parken

Vokene og bøn sammen med et iskud af strige spillemandstuner. Det blev læderlag Knuthenborg Park, men baggrunden er i sig selv så lytig. Mange forsvinder manglerne generationer – og så er drængene tydelig i undertal. Og så har de det pigen, der danser.

Foto: Pia Winck

Dobbelt guld-triumf for folkedansere

Det blev lærdag til den helt store og dobbelte glæde-triumf for folkekammerne Lis Jensen og Carsten Jørgensen fra Lillerød og Omegns Folkedansforening. Ved DM i folkedans i Odense var de med på holdet "Dansenben", der gennem sejr fra sidste år, og i partidans byttede de sidste års sølvmedalje med medaljer af guld og sølv.

**FOLKEDANS
KOM OG VÆR MED**

Familie-folkedans

Kom og vær
Et nyt tilbud til børn og forældre.
Sjov og dejlig samvær.
Vi danser folkedans, synger og leger
til levende musik.
Det er torsdage fra kl.
17-18 til 17-45 i Center-
hallen, Allerød. Første
gang den 6. september
med musikere.

Husk lige dansen
001.
Oplysninger:
Berit Winggaard Hansen
tlf. 85 17 12 10
**TILLEROD OG OMEGAS
FOLKEDANSFORENING**

**FESTLIGE TONER
DANS PÅ TORVET**

ing den 25. august 2002

Dansens dag

Dansens Beredningsnæstformand
Dansen går sammen om
for at sikre dansens fremtid
indførelse af nye regler
for at sikre dansens fremtid
for at sikre dansens fremtid
for at sikre dansens fremtid

1. afholdt af Dansk Folke
dansen forening af op
ind i et stort
Lørdag

11.4) Høst der dækket Sukker
 mellem Høst og Høst
 Danske Bank
 Folkedansere vil danse
 sammenhængt og En
 alle kan det

ALLERØD NYT

... naturlig dæmpes på udfoldelserne, men
... blev det dog til, da Lillerød o
... sluttede ferieballet i side

11.2.8 20/8

**Folkedanserstævne
på Ravnsholtskolen**

Fredag, 2. oktober
regne, konferencer
forventningsfulde
danskere fra hele
stævne på Ravnsholm
i Ålborg.
De fleste havde fået næt
tens tid.
Kurt Hansen
Efter en for-
de

Lillerød og O
sere starter to
denne uge

Jubilæumssæson for folkedansere

Lillerød og Omegn Folkedansere starter torsdag og fredag i denne uge deres 60. sæson, hvilket vil blive fejret senere på måneden.

imssæson
edansere

Eventyrnis
gágade ...

Cirka 50 børn til juletræsfest i lørdags i Centerhallen

Barnene var med på gamle lege, da Lillerød Folke

Jultra for born

Kom og oplev foreningens hjulere for alle jule- og dansedagene her. Vi synger, leger og danser folkelids omkring et kæmpestort juletræ i Centerhallen kl. 14 til kl. 16 søndag den 29.12.2002.
Køb gedepølse for 25 kr. la den 14. dec. kl. 10:30 til 12 i Kvindes SuperBest i Allerød. Voksmåne og salg af gedepølse med børn. Husk at komme og gerne også en nisse.

OMEGA
REVENING

Succes med lancier

Lillerød og Omegns Folkeudviklingsforenings store julekoncert blev for første år i træk en stor succes.

**Dans om
juletræet**

Juletræet
Allerød: Lørdag den 14. december kl. 14-16. Termer: Lillerød og Om. Folkedansforening. Jule- og dansede børn til juletræsfest i Centerhallen, hvor der skal synges, leges og danses folkedans omkring det store juletræ. Godt og billigt. Se på plakaten om søndagen den 15. december.

Jubilæumssæson for folkedansere

Lillerød og Omegn Folkedansere starter torsdag og fredag i denne uge deres 60. sæson, ning på Fagholm, og torsdagsholdet optrådte på krammermarkedet i Lyng-

På tværs af generationer og uden skelen til social status giver dansen og musikken sam-

Midt i sommeren var de geninvist af folketammerne fra København, og en stor gruppe dansere deltog i Nordisk Stævne i Næstved. De fleste deltagere fra Tillerød camperede i al godmæthed sammen på en del af den indrettede pløjemark og de tog i mange legestuer og fløjtekoncertyner. B.l.s. deo, st. og engelske.

hidtil er det en meget familievendt aktivitet, hvor alle aldersgrupper er velkomne til at deltage i legestuer (folkedansefester), lancierfest, opvågnin-

Lillerød Folkedanserne har nu heller ikke denne gang ligget på den lade side i sommerhalvåret:

Også ved dette stævne blev gamle venskaber vedligeholdt og nye stiftet, og nu er man klar til atter at tage danseskoven frem til den nye sæson, hvorman helt i tråd med folkedansens ånd håber at se alle de "gamle" medlemmer og også meget gerne nye.

[illegible]

Folkedansgrupper
med fem till nio
dansare förvarede
sitts dars mester-
ter med hand-
dansen ryk-
dalsplads.

Publikumsrappen Capoeira med folk
omgitt i weekender guidet for onsdag til i mnd.

Regndans og folkedansens fornøjelser

Ved åbningen af landsstævnet for folkedansere gik dronning Margrethe med følge indsejls
de 118 weekede fæner omgivet af danserne opstillet i formation.
I løbet af stævnedagene blev der givet opvisninger mange steder – og på søndag vil folk
dansere fra Lillerød & Omegns Folkedansforening danse på Allersød Torv.

Kommunens ferieaktiviteter dansede af

[illegible]

Folkedansernes festaften

It is not of the humanoids, but of the humanoids, that the humanoids are the humanoids.

[illegible]

AKTIVERINGS-
DAG
PÅ ALLERØD TORV
LØRDAG DEN 31/8

Kl. 11.00 Allerød Spillemandstue
 Kl. 11.15 Allerød Torv
 Kl. 11.45 F.D.F. Bræse-Bærd
 Kl. 12.15 F.D.F. Bræse-Bærd
 Kl. 12.45 F.D.F. Bræse-Bærd

**DAGS-
FA ALLERØD TORV
LØRDAG DEN 31/8**

Kl. 11.00 Allerd Spellemandskursus underholder.
Kl. 11.15 Folkedanserne giver opvisning.
Kl. 11.45 T.D.F. Brass-band underholder.
Kl. 12.15 Folkedanserne bader op i dens.
Kl. 12.45 Allerd Spellemandskursus underholder.

**KOM OG SE - KOM OG LYT -
KOM OG DANS - KOM OG VÆR MED**

FN værner om traditionerne

Folkedans og danskernes foreningskultur kan end på FN-organisationen UNESCO's liste over bevaringsværdige kulturformer.

LoOF forlag præsenterede

Lillerød og Omegns Folkedanserforening udgav sidst i 1997 et digitalt genoptryk af 31 farvelitografier, som har været i folkeeje omkring år 1900. Førsteudgaven udkom i 1864 og den tredieudgave, som har dannet grundlag for genoptrykket, er fra 1915.

Historiemaleren F C Lund drog med statsstøtte land og rige rundt og udgav

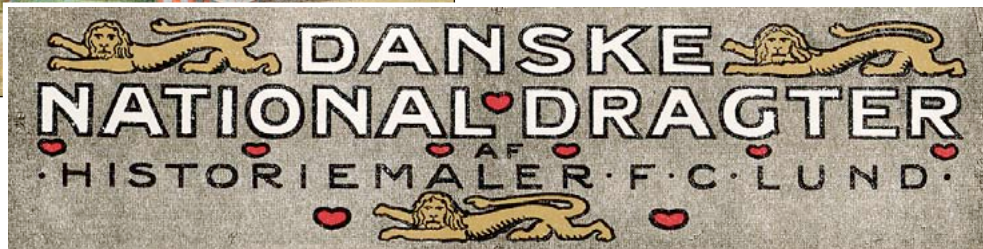
derefter sine litografier i 1864. Der blev lavet tre genoptryk; men tredie- og fjerdeudgaven er ikke magen til de første to. Hvorfor, fortælles der om i digitaltrykkets forord.

Litografierne blev altså folkeeje og utallige er både antallet af sagkyndige nedrakninger og kopieringer af motiverne. Historikeren Sigurd Müller skriver i tredieudgavens forord: *Værdsættes vil de først og fremmest i henhold til, hvad de giver af den oplysning og de stemninger, som strømmer os i møde og som vi ikke kan tage imod, uden at de bringer udbytte.*

De gamle litografiske blade er naturligvis gulnet en del, og derfor er farverne korrigeret, så de nu er tæt ved, hvad de må have været ved udgivelsen i sin tid.

På trods af et ihærdigt salgsarbejde i foreningen blev salget under 25 eksemplarer, så det var et held, at produktionsmåden var hypermoderne: Print-on-demand kaldes metoden, som indebærer, at der fremstilles nogle få forudbestilte eksemplarer i hvert oplag.

En formindsket udgave er tilgængelig på Internet som elektronisk bog, og den har haft langt større succes; men den er jo også gratis!

DE FORSVAREDE TITLEN – MED SUCCES

Danske Folkedansere arrangerede for første gang i 2002 et danmarksmesterskabsstævne.

Gruppen Danseben vandt det første DM i folkedans.

En stor del i gruppen har tilknytning eller velkendte i LoOF sammenhæng.

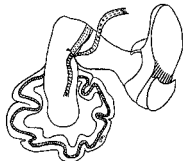
Forresten gentog Danseben succesen og vandt til store fryd og glæde én gang til i 2003!

Danseben er et hold sammensat af dansere fra et stort område af Sjælland. Alderen spænder fra 17 til 58 år, alle med stor danseerfaring og danseglæde.

Ambitionen er at være med til at lave et godt DM og dermed god reklame for Dansk Folkedans og vise vores dans på et højt og flot niveau ...

... si'r de selv

Danseben

Dobbeltmestre fra LoOF: Lis, Carsten, Tanja, Niels og Tove. Logoet er tegnet af Julie.

Erik Arndal

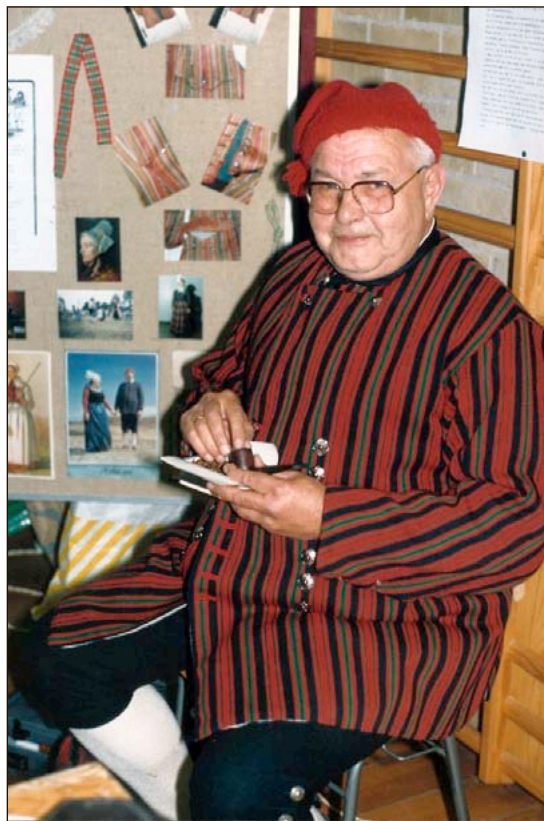
... døde den 12. maj 2003 efter nogen tids sygdom. Han var de sidste 10 år danseleder for foreningens seniorhold. Han fik trænet holdet frem til opvisningen, men var for syg til at deltage, da det blev afviklet.

Det var afslutningen på et usædvanligt langt engagement i Lillerød og Omegns Folkedanserforening. Han blev medlem i foreningen i 1950 og har i mange år i forskellige perioder deltaget i bestyrelsesarbejdet. Altid med engagement, godt humør og en stor arbejdsindsats – blandt meget andet ved opstilling af borde og stole, slæbe ting mellem vort lagerrum i en kælder til og fra stedet, hvor der skulle afholdes et arrangement, købe ind, rydde op, sørge for kopiering af materiale og mødedeltagelse. Erik kunne både værne om traditioner og være med på nye ideer i foreningsarbejdet. Det var betydningsfuldt, at grantræet til juletræsfeesten i 2002 var fældet i hans og Ellens have.

Erik blev danseleder efter den navnkundige Børge Pedersen. Det lykkedes ham efter den første sæson at skabe sin egen stil og respekt som danseleder. Han skabte en god stemning, fik dansen til at glide med sans for at tilpasse dans og tempo efter deltagerne på holdet og var midtpunkt i et godt socialt fællesskab bl.a. omkring kaffebordet med en masse kager. Erik startede samarbejde med andre seniorhold i området og motiverede sit hold til at tage til træf og legestuer rundt i amtet og deltage, når arrangementet var i vores forening.

Erik og Ellen blev æresmedlemmer i foreningen for 6 år siden, hvilket var virkelig fortjent. I foreningen vil såvel seniordanserne som alle andre savne

Eriks lune, glimt i øjet, kvikke bemærkninger og godmodige drilleri. Vi vil kikke forgæves efter ham, når vi holder kaffepause under forberedelserne til vore arrangementer i Centerhallen. Erik havde næse for at ramme tidspunktet for kaffepausen og fulgte levende med i alt, også da kræfterne svigtede.

Erik passer informationsboden ved fritidsmessen i Lyngehallen 1989.

Årskruset

I 1986 blev der for første gang uddelt et vandrekrus som påskønnelse til én, som havde fortjent en særlig hilsen for hjælp til foreningen.

Kruset tildeles for ét år ad gangen og modtagerens navn bliver tilføjet på det. I år 2003 kunne man læse følgende navne:

- 1986 Erik Arndal
- 1987 Helene Gørski
- 1988 Svend Hansen
- 1989 Tove Larsen
- 1991 Vibeke Lilbæk
- 1992 Niels Jørn Frederiksen
- 1996 Brian Folke Johansen

- 1997 Ena Petersen
- 1998 Lis Fogh Jensen
- 1999 Berit Wiingaard Hansen
- 2000 Palle Krustensen
- 2001 Carsten Jørgensen
- 2002 Anni Krustensen
- 2003 Bente Larsen

(herunder)

FORMÆND SAMT LEDERE OG SPILLEMÆND 1993 TIL 2003

Inger Pedersen var formand 1991 til 2000, hvor Berit Wiingaard Hansen tog over.

Danselederne i det sidste tiår har været: Christian Obel, Erik Arndal, Berit Bøgelund (Obel), Lisbeth Dahl Pedersen, Tanja Larsen, Majbritt Romme, Birgitte Schousboe, Ena Pedersen, Lis Fogh Jensen, Carsten Jørgensen, Jørgen Madsen og Tove A Larsen.

Spillemænd ved undervisningen har været: Keld Tachau, Jens Olsen, Kim Jørgensen, Willy W Hansen, Lena Rasmussen, Annette Dalstrup Klint, Hella

Christensen, Henrik Visborg Larsen, Aksel Wiberg, Ejnar Andersen, Gro Lilbæk, Jesper Rosgaard Jensen, Svend Hansen, Gunnar, Johannes Jensen, og Birkerød Spillemandslaug.

... og så Victoria
– helt uden noder!

Med kærlig hilsen

En dag skete det! En vellidt danseleder og to spillemænd stoppede i vores forening. De havde da været en del af danseriet i mange år. Nu skulle der så siges farvel og på gensyn. Hvordan fortæller man sådanne folk, at man har været glade for deres danseglyde, danseiver og dansemusik?

Ungdomsholdet gik i tænkeboks for at finde den helt rigtige måde at sige tak på – en sang blev tryllet frem. Ranke stillede hele holdet sig op og lod “skønsangen” fylde lokalet.

Christian – Hella – Henrik i 1999.

Sang til Christian, Hella og Henrik

Mel: Roselil og hendes moder

Vi er samlet her i stunden for at takke jer
Sangen her er en hyldest

– vi kan ik’ la’ vær’

I spillet for os har, så dans kan vi lær’

1, 2, 3 – og samlet rundt

Dans med fart – jo, det er sundt

I spillet for os har, så dans kan vi lær’

Hella spiller så dejligt på sin violin
Henriks klarinet piber

– han bli’r lidt til grin

Men sammen de spiller så dansen bli’r fin

Stryg så let – til hopsaspjæt

Pust så til – en lille tril’

Men sammen de spiller så dansen bli’r let

Danseglyde har I givet og flot kan det bli’
Rytmen tager os alle – og det kan vi li’

Vi hygger os herligt – for unge er I

En mærk’lig dans – det danser vi

Og nye trin – det kan vi li’

Vi hygger os herligt – for unge er I

Vi vil savne jer her hos os det skal I vid’

Men I kan jo altid se ind til os om en tid

I er altid velkomne – jer kan vi lid’

Tusind tak – for disse år

De gode var – ja, alle år

I er altid velkomne – jer kan vi lid’

Christian råbe altid til os:

Kom så op på tæ’r

Vi vil ikke altid lytte

– men så bli’r det svær’

Vi ved det jo godt, men vi kan ik’ la vær’

Op på tå – og brystet frem

I danser rundt – som gamle mænd

Vi ved det jo godt, men vi kan ik’ la vær’

Ungdomsholdet

anno 1998/99

Verdens kulturarv

Tænketanken Strategisk Forum i Huset Mandag Morgen har udgivet et debatoplæg om en ny frivillig velfærdsbevægelse kaldet "Civil velfærd".

Det har fået lokalavisen Allerød Nyt til at stille følgende spørgsmål den 3. april 2003: Skal Lillerød og Omegns Folkedanserforening sørge for, at ældre på AOC Engholm får motion? Eller skal Allerød Kunstforening stå for beskæftigelsesterapien? ... Spørgsmålene var illustreret med et lokalt folkedansebillede.

Mere globale visioner blev refereret i gratisavisen MetroXpress den 27. marts 2003. Her er det et UNESCO initiativ med bevaring af verdens kulturarv, som

hidtil har drejet sig om bygningsværker og naturfænomener, der foreslås udvidet med traditioner og kulturformer. Fra dansk side vil man bl.a. foreslå foreningskulturen optaget på listen. Artiklen er illustreret med et folkedanserbillede (fra Bornholm?).

FN værner om traditionerne

Folkedans og danskernes foreningskultur kan ende på FN-organisationen UNESCO's liste over bevaringsværdige kulturformer.

UNESCO har i årevis udpeget bygninger og naturfænomener verden over som verdens kulturarv.

Nu er planen så, at nationale traditioner og kulturformer skal have samme status. Det drejer sig om de traditioner, som er mundtlige og ikke fysisk kan indfanges. Fra dansk side ville forenings- og forsamlingskulturen, fællessangen og madkulturen være oplagte emner til UNESCO's liste, såfremt initiativet føres ud i livet.

»Jeg tror, listen bliver en realitet. Men hvordan UNESCO vil bære sig ad med at beskytte og bevare den mundtlige kulturarv, er et godt spørgsmål. Det vil nok blive i form af økonomisk støtte, for meningen er jo at bevare kulturen som en levende tradition. Derfor er det ikke nok bare at dokumentere den på bånd eller video.«

Dansk folkedans kan få status af verdens kulturarv.

fortæller Morten Lundbæk fra Kulturarvsstyrelsen, som har det overordnede ansvar for Danmarks kulturarv.

Danmark vil dog ikke stå forrest i køen til støttemidler, såfremt listen bliver en realitet.

»Det er især lande som Afrika i den tredje verden, der presser på for at få lavet en liste over bevaringsværdige kulturtraditioner,« siger Morten Lundbæk. Det handler også om prestige, for UNESCO's nye liste skal ses som et supplement til den gamle. Og på denne liste, World Heritage List, er de vestlige landes kulturarv stærkest repræsenteret.

Det endelige forslag skal UNESCO have færdigt til september, og for at skabe respekt om den mundtlige og immaterielle kulturarv, har de lavet en liste med mesterværker inden for denne tradition. Fra Kina er der blandt andet tale om Kunqu Operaen, fra Bolivia Oruro Karnevallet og fra Indien Kutiyattam-sanskritteater.

SØREN HØY WESTERGAARD

Landsforeningen
Danske Folkedansere

Motivet til landsforeningen Danske Folkedanseres logo fandt man på Frilandsmuseet i Sorgenfri i 1940. Det var et flot dansepar, der af Billedbladets fotograf blev indfanget under SOLSKINDSDANSEN, der var kontrasten til mørklægningsdansen, der hver aften var på et københavnsk etablissement under 2. verdenskrig.

At herren ikke har hue på, har Landsforeningen mange gange måttet høre for, da det i dag absolut ikke er velset, når en herre i folkedragt er uden hovedtøj i dansen!

Efter fotokopi af side i Billed-bladet nr. 26, 25 juni 1940

VRØVLEVISE OM LOOF OG LILLE-ALLERØD

Melodi: Den lille frække Frederik

Hvorfor nu dans i Lillerød
når vi jo er i Allerød?
Vi syn's forvirringen er blød
– forklar os det, så er du sød ...

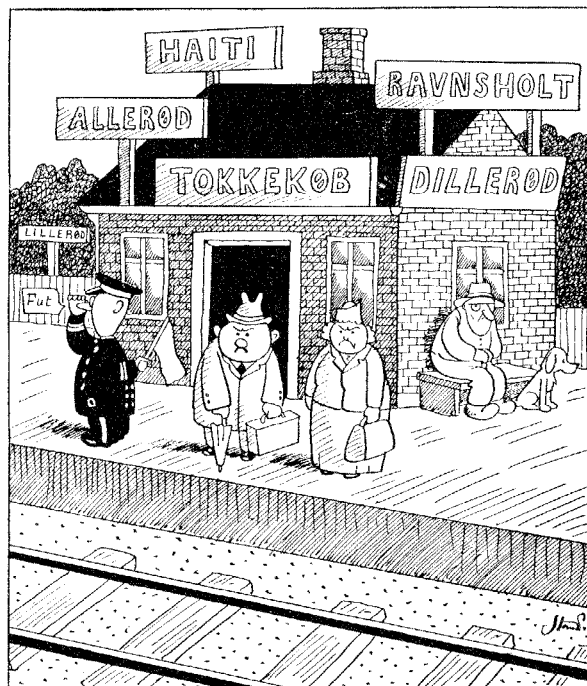
Jo ser I, DSB de brød
sig ikke om, det altid lød
som om de råbte Hillerød,
når toget kom til Lillerød.

Så fandt de på, at Lillerød
station sku' hedde Allerød.
Og ved de små kommuners død
blev alting kaldt for Allerød.

Nu ligger byen Lillerød
midt i kommunen Allerød.
Mod syd der ligger Bregnerød
et stykke nord for Birkerød.

Til venstre ligger Kollerød,
lidt fjernere er Vassingrød,
og nordpå ligger Hillerød
på vejen til Asminderød.

Og kroen hedder Blovsterød
– her får man lækkert oksekød.
Men langt væk ligger Horserød
– der får man bare vand og brød!

Storm P. kommentar i avisen BT i 1943 – samme år som LoOF blev startet.

Gymnasiet hedder Allerød,
og skolen hedder Lillerød,
mens vejen hedder Kollerød,
og går til Lyngø (uden rød!).

Kommunen den er fin ved grød,
men bussen den er ikke rød,
og dansen giver sundhedsglød
mens solen synker aftenrød.

Vandre-festsang af ukendt forfatter
– her tilpasset af vofl

ALLERØD LIGGER TÆT VED ALFARVEJ – derom kan der næppe være tvivl

Alfarvejen til Hillerød eksisterer nemlig endnu: Den starter ved Nørreport i København og passerer igennem det gamle Lillerød. Frederiksborgvej hedder den endnu.

Kongevejen er Danmarks ældste – anlagt af Frederik II sidst i 15-hundredetallet. Han var godt træt af datidens alfarveje som ifølge reglerne skulle vedligeholdes af vejenes brugere, dvs. bønderne langs dem. Hellere køre ukomfortabelt end bruge tid på vejarbejde var den almindelige holdning.

Bortset fra én ligger de danske kongeveje alle på Sjælland. Den første kongevej blev anlagt fra Københavns slot via Vibenhushus, Kongens Lyngby, Rudersdal i Holte, Birkerød og Blovstrød til Hillerød med det formål, at Frederik II kunne komme hurtigt og komfortabelt til Frederiksborg slot. Senere blev den forlænget til Kronborg slot i Helsingør. Derudover fik den en forgrening fra Holte via Hørsholm til Fredensborg slot.

Det hed sig, at kongeveje blev anlagt for kongens penge; men da man dengang ikke skelnede mellem konge og rige, så var det i virkeligheden en rigsvej. Idéen var, at kun kongen, embedsmænd, posten og andre, som rejste i rigets tjeneste, måtte bruge vejen. Derfor blev den udstyret med aflåste porte i enderne og bomme med lås utallige steder undervejs.

Bønderne langs med kongevejene blev udkommanderet til at udføre almindeligt vedligehold. Naturligt nok var de sure og på tværs over at skulle arbejde på en vej, som de ikke selv måtte bruge. Igennem årene var det utallige gange nødvendigt at udskifte låse,

som var slået i stykker, bomme, der var væk, eller porte, hvor selv stolperne var sporløst forsvundet. Det var svært at håndhæve færdselsbegrænsningen og til sidst blev det nødvendigt at indsætte bevæbnede patruljer både dag og nat, hvilket havde den uforudsete virkning, at kromændene forlangte – og fik – erstatning for manglende besøg.

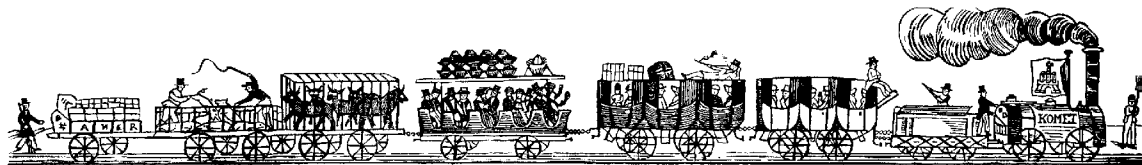
For lidt trafik ødelægger en vej og det gjaldt også kongevejene. Derfor blev det på et tidspunkt tilladt almenheden at færdes på vejen når den var frosset samt sent på foråret og om sommeren. Sliddet blev da lidt større, og fordi kongen ikke havde penge til at betale for arbejdet, så klagede bønderne over for meget vejarbejde. Faktisk kom det til et bondeoprør i Karlebo i 1780.

Vejene var og er et stadigt problem. Omkring 1785 blev kongevejene åbnet for alle, som kunne betale. Der blev bygget bomhuse og ansat bomvagter for hver mil. Taksterne skulle være slået op ved bommen og overskuddet blev brugt til vedligehold. Bompengene er aldrig populære og det gik ud over bommændene. Eksempelvis kunne bønderne på vej hjem fra torvet i København finde på at forvarme mønter i pibegløden, hvilket kunne få bommanden til at skrike og jamre af smerte.

Bompengesystemet holdt kun i hundrede år, så blev det afskaffet undtagen i Københavns amt, hvor det endda først forsvandt i 1915!

Kongevejens har haft bomhuse, der så ud som denne, der er tegnet i 1800-tallets slutning. Fra bommens spids går en snor som muliggør betjening inde fra huset.

MED TOG TIL LILLERØD

Banen til Hillerød blev bygget i krigens tid. Straks, da den første danske jernbane til Roskilde var blevet åbnet i 1847, var der en begejstring over det nye transportmiddel, og i årene derefter bredte skinnerne sig over det ganske land.

Nordbanen blev diskuteret længe, og der var adskillige forslag til linieføring og materiel – et af de mere vidtløftige var baseret på en "atmosfærisk bane" drevet af trykluft ført frem i rør under skinnerne. Det blev et privat selskab, som kom til at anlægge Nordbanen fra København via Lyngby og Hillerød til Helsingør Havn. Som en økonomisk vig-

tig sidelinie til Nordbanen byggedes Klampenborgbanen til Dyrehavsbakken. Fortsættelsen af Kystbanen derfra til Helsingør kom først 30 år senere.

I de små landsbyer langs Nordbanen var der store forventninger til den nye bane, som åbnede for trafik i 1864. Imidlertid var der ikke specielt mange rejsende til og fra Lillerød i de første år. 40 passagerer om dagen var mange dengang. Til sammenligning tjener, at det i dag drejer sig om mere end hundrede gange så mange.

Vigtig var imidlertid også godstrafikken. Som perler på en snor lå teglværkerne fra Birkerød til Hillerød – op mod en halv snes stykker en overgang. I årtierne omkring århundredskiftet var København i voldsom vækst – voldene var blevet til byggepladser og bro-områderne udenfor ligeså. Det krævede mange byggematerialer, så godstransport med bane var en nødvendighed.

Imidlertid er der i folkemunde en anden forklaring på Nordbanens fine rentabilitet. København havde brug for at komme af med sin natrenovation. Og så kom den altså med toget nordpå! På stationen i Lillerød kunne bønderne hente gratis latrin. Det man ikke kom af med på denne måde, blev kørt til et par huller ved "Møggården", som dengang lå overfor nuværende "Gammel Allerødgård". Der var ansat en mand med en robåd – han skulle sørge for, at der ikke dannede sig skorper på "sørerne". Hm Hm ...

Kjøbenhavn — Helsingør.							Søn- og Helligdage
Persontog. Person- & Godstog. Persontog.							Extratog.
Fra	Kjøbenhavn	8 Fm.	11 ¹⁵ Fm.	3 ²⁵ Fm.	7 ³⁰ Eft.	8 ³⁰ Fm.	
•	Hellerup . . .	8 ¹²	11 ²⁹	3 ³⁹	7 ⁴²	8 ⁴⁶	
•	Gjentoft . . .	8 ¹⁸	11 ³⁶	3 ⁴⁶	7 ⁴⁸	8 ⁵¹	
•	Lyngby . . .	8 ²⁰	11 ⁴⁷	3 ⁵⁷	8	9 ⁶	
•	Holte . . .	8 ⁴⁰	12	4 ¹⁰	8 ¹⁶	9 ¹⁶	
•	Birkerød . . .	8 ⁵⁰	12 ¹⁰	4 ²⁰	8 ²⁰	9 ²⁶	
•	Lillerød . . .	9	12 ²²	4 ²²	8 ³⁰	9 ³⁶	
i	Hillerød . . .	9 ¹⁰	12 ³⁵	4 ⁴²	8 ⁴⁰	9 ⁵⁵	
fra	— . . .	9 ¹⁵	12 ⁴⁵	4 ⁵²	8 ⁵⁰	10 ¹⁰	
•	Fredensborg . . .	9 ²⁸	1 ³	5 ¹²	9 ⁵	10 ²⁰	
•	Kvistgaard . . .	9 ³⁸	1 ¹⁵	5 ²⁵	9 ¹⁵	10 ³⁰	
i	Helsingør . . .	9 ⁵⁰	1 ¹⁵ à 1 ¹⁵	5 ⁴⁰ à 6	9 ³⁰		

Helsingør — Kjøbenhavn.							Søn- og Helligdage
Persontog. Person- & Godstog. Persontog.							Extratog.
Fra	Helsingør	7 Fm.	11 ⁴⁰ Fm.	3 ⁴⁵ Fm.	8 Eft.	8 ⁴⁵ Eft.	
•	Kvistgaard . . .	7 ¹²	11 ⁵⁷	4 ²	8 ¹²	8 ⁵⁷	
•	Fredensborg . . .	7 ²⁵	12 ¹⁰	Eft. 4 ¹⁶	8 ²⁵	9 ¹⁰	
i	Hillerød . . .	7 ³⁵	12 ²⁵	4 ²²	8 ³⁵	9 ²²	
fra	— . . .	7 ⁴⁰	12 ³⁵	4 ⁴²	8 ⁴⁰	9 ⁴⁵	
•	Lillerød . . .	7 ⁵⁰	12 ⁵⁰	4 ⁵⁵	8 ⁵⁰	9 ⁵⁵	
•	Birkerød . . .	8	1	5 ⁷	9	10 ¹⁰	
•	Holte . . .	8 ¹⁵	1 ¹⁵	5 ²⁰	9 ¹⁵	10 ²⁵	
•	Lyngby . . .	8 ²⁸	1 ²⁸	5 ³²	9 ²⁸	10 ³⁵	
•	Gjentoft . . .	8 ⁴⁰	1 ³⁶	5 ⁴⁰	9 ⁴⁰	10 ⁴⁵	
•	Hellerup . . .	8 ⁴⁸	1 ⁴³	5 ⁴⁸	9 ⁴⁸	11	
i	Kjøbenhavn . . .	9	1 ⁵⁵ à 2 ¹⁰	6 à 6 ¹⁵	10		

1. juni 1868

Sang til LoOF's 60-års jubilæum

Mel.: Bette mand i knibe

1 Vi end'lig stifted' ble',
i året fir-ti-tre.
Det var i Lillerød,
så skøn musikken lød.
Og trods de trange kår
i henved tyve år,
Så gav vi aldrig op,
vi si'r ej stop.
I sangen vil vi hylde
vor forening, som vi skyldte
en tak for, hvad den gav os
gennem tresinds-tyve år
Vi håber, den vil trives,
mere medgang stadig gives.
Til glæde for de mange,
fler' og fler', som tiden går.

2 Med vore kære børn,
der tag's en vældig tørn.
Fra de i vuggen lå,
de folkedragt fik på.
Og det er ganske vist,
det går hu hej og pist
med stævner her og hist
og først og sidst.
Og ungerne sig fryder,
når de gamle toner lyder.
De danser vals og polka,
Ruder Es og Springforbi.
Det er en stor forlystning
og for os en rar fortrøstning,
at unge slutter op om
det, vi føler har værdis.

3 Vi har et ungdomshold
og de går ikke kold.
De danser heftigt rundt,
for det er mægtig sundt.
Men der er alt for få,
som vil på holdet gå,
så vi må passe på,
det ej går galt.
Til stævnerne de danser
midt om natten, ej de sanser
når morgensolen skinner
og de gamle, de står op.
De snorker hele dagen,
ligger under deres lagen.
Og når de end'lig vågner,
så er hjernen ej i top.

4 Når det er torsdag kvæld
og dagen er på hæld,
så kommer alle vi
og det er jo fordi,
at vi så danse skal
i vores Centerhal.
Vi mødes alle dér,
hvad end der sker.
Vi lærer skønne danse,
medens Lis os ofte standse',
hvergang vi ej kan sanse,
om hun mener, hvad hun si'r.
Når dansene skal vises
og når bollerne skal spises,
så fatter alle pluds'lig
og der dances helt perfekt.

5 På vores seniorhold,
der spilles dur og mol.
Der dances flittigt ud
og alle står for skud.
Måske et valsetrin
og så et lille grin.
De gør et hopsa hop,
det er i top.
Når kaffen den er brygget
og ved bordene er hygget,
så trædes dansen atter
og der smiles atter stort.
De klarer alle danse
med en ynde, ej de standse.
Når dagen den er gået,
så er pligten atter gjort.

6 Men vi har noget glemt
og det er meget slemt.
Kom nu lidt rask på gled,
vi skal et vers ha' med
om vore spillemænd,
ih ja da, hillemænd
det kan skam ikke gå,
alt gik i stå,
hvis ikke vi dem havde,
sikken skrækkelig ballade,
dans uden violiner
eller bas og klarinet.
Men spillemænd af huse
spiller op og salen bruse
af toner, som kan gøre
hjertet glad og foden let.

8 Vi har nog'n Danseben,
de er slet ikke sen',
til DM stilles op,
humøret er i top.
De danser hen mod guld,
gå du blot hjem og lul.
De har vist trænet lidt,
mon det var hedt?
På skoler og i haller
trænes der, og også baller,
hvor andre inviteres
til at danse og se på.
Når Odense så kalder
og når kuffertlåget falder,
så drager flokken derhen
og ta'r guldet hjem igen.

7 Hvis du vil sy en dragt,
så lad det være sagt,
at det er ikke svært,
når man det først har lært.
Det får man uden sved,
gå i vor kælder ned
- dragtkursus holdes i
at sy og ri.
Men også tamburering
samt lidt knipling og brodering,
tylstrækning, ærmestrikning,
hører til de lette fag.
Men der er også svære,
som man absolut skal lære:
Hvordan man dragt bør bære,
thi det er en vigtig sag.

9 Der sker en masse mer',
et stævne her og der.
Vi ta'r til Tyskland hen
og ser dem her igen.
Til sommerdansk på torv,
vi har en masse sjov.
Vor Dronning danser op,
vi følger trop.
Men nu må sangen slutte,
en fanfare vil vi trutte.
Tag glasset op til munden
og se så at drikke op.
Vi ønsker vor forening
mange år, det er vor' mening
at sammen skal vi danse
og vi siger aldrig stop.

Emilie og Joan

Der er lånt lidt fra landsforeningens
jubilæumssang fra 1979

DE SIDSTE ORD ...

Udgivelsen af dette jubilæums festskrift har bragt mange minder frem. Så mange, at alle ikke kunne komme med i skriftet for at beskrive foreningens liv. Men minderne går forhåbentlig ikke i glemmebogen af den grund.

De billedsamlinger, som vi har fået stillet til rådighed, vidner om, at foreningslivet ikke kun handler om at få danset alle landets folkedanse igennem, men også om at hygge og være sociale med hinanden. Tak for lån af billederne! Stor tak skal også lyde til de, som har leveret skriftlige bidrag.

Redaktionen har kunnet vælge og vrage blandt flere tusinde billeder for at finde frem til dem der var sjovest, mest sigende eller bare pæneste. Nogle gange

har der været adskillige billeder fra forskellige albummer, der kunne supplere hinanden – så det er tiden eller den gamle redaktør, som har foretaget det endelige valg.

• • • • •

... så var der lige det, med det obligatoriske gruppebillede fra opvisningen i jubilæumsåret: Ærlig talt – vi havde glemt det! Nogen kom i tanke om det i sidste øjeblik og fotoudstyret måtte blive det, der var for hånden – helt uforberedt. Der er i Centerhallen ikke gode betingelser for at tage et billede af så stort et hold, men det ligner skam godt nok!

Redaktionen

Lillerød og Omegns Folkedanserforening – opvisning sidst i marts 2003.

